

NIEUWSBRIEF

16e jaargang, nr. 2/2022

't Huis van Heden HOSPICE ZUIDOOST-DRENTHE

Werken vanuit de bedoeling

Als we aan de zorgvrijwilligers in 't Hospice vragen wat hun motivatie is om in een hospice te werken, geeft iedere vrijwilliger een ander antwoord omdat het doel per vrijwilliger verschilt. Naast het persoonlijk doel hebben de zorgvrijwilligers, de zorgmedewerkers van Icare en de coördinatoren in 't Hospice ook een gezamenlijk doel. Het laatste komt overeen met de missie van Acanthis: **de kwaliteit van leven in de laatste levensfase van cliënten/gasten en hun naasten zo comfortabel mogelijk maken, aansluitend bij hun wensen en behoeften.** Hierin vinden we elkaar. We noemen dit onze bedoeling; de intentie van ons werk in 't Hospice. Bij het werken vanuit de bedoeling vragen we ons altijd weer af: wat hoort en wat helpt?

De ene keer kan er prima volgens protocol/regels worden gewerkt en komt dit ten goede van de gast/cliënt. Een voorbeeld hiervan is het hanteren van de corona-regels. Als een gast erg bang is voor het oplopen van corona, zal de gast het fijn vinden als de vrijwilligers zich ook aan de corona-regels houden.

De andere keer vraagt de situatie om af te wijken van de regels/protocollen, omdat deze het behalen van ons gezamenlijke bedoeling in de weg staan. Een voorbeeld hiervan kan zijn als een gast aangeeft te houden van verse muntthee, de vrijwilliger verse munt uit eigen tuin voor de gast meeneemt. Of als een gast aangeeft trek te hebben in een zoute haring, de vrijwilliger naar de visboer gaat om een zoute haring op te halen voor de gast.

De protocollen en regels, ook wel systeemwereld genoemd, horen uitsluitend ondersteunend te zijn bij 'het werken vanuit de bedoeling', maar horen nooit de bedoeling in de weg te staan. Alleen met behulp van 'het werken vanuit de bedoeling' kunnen wij de thuissituatie van de gast bijna evenaren in 't Hospice.

VPTZ (Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg) Academie heeft een training 'Werken vanuit de bedoeling' ontwikkeld. Een grote groep bestaande uit zorgvrijwilligers, huishoudelijke medewerkers en Icare-medewerkers heeft inmiddels deze training gevolgd.

We willen uiteraard niet dat deze kennis beperkt blijft tot een groep, daarom komt 'het werken vanuit de bedoeling' ook aan bod tijdens alle introductiecurssussen. Iedereen die start als vrijwilliger in 't Hospice volgt de introductie cursus.

Namens de staf, vrijwilligers en medewerkers van Icare wensen wij u goede kerstdagen en een voorspoedig 2023

The Pilgrims Hospice

Het Pilgrims Hospice is één van de vier Hospices in de stad Edmonton, de hoofdstad van de provincie Alberta in West Canada. Het is echter het enige Hospice in deze stad dat geen overheidssteun krijgt en afhankelijk is van donaties, giften en legaten. Het is daardoor grotendeels vergelijkbaar met een Nederlands low-care Hospice. Edmonton is een stad in grootte vergelijkbaar met Amsterdam. De bevolking van Alberta is net als de rest van Canada van een hele grote etnische diversiteit. Jaïke Bouma, heeft als sociaal werkster goede contacten met het Pilgrims Hospice en heeft op verzoek van de redactie onderstaand artikel geschreven voor deze Nieuwsbrief.

Op 30 april 2022 werd weer voor de eerste keer sinds Covid, een wandeltocht georganiseerd ten bate van het Pilgrims Hospice. Meer dan 500 mensen namen deel en liepen de 5 kilometer door een van de talrijke ravijnen in Edmonton. De meeste mensen wandelden ter nagedachtenis van een familielid, vriend of kennis. Iedereen kreeg een T-shirt waarop men de naam kon schrijven van de persoon voor wie men liep. Er waren vrolijke muziek, snacks en drinken voor de deelnemers en op die dag werd er \$100.000,- bijeengebracht voor het Hospice. Iedereen was zo blij met dit resultaat en meteen werd de datum voor volgend jaar vastgesteld. Dit evenement was georganiseerd door Nicole Craft, manager Fund Development van het Hospice. Op mijn vraag of ik een rondleiding mag hebben in het Hospice reageert ze enthousiast en bovendien word ik uitgenodigd voor een gesprek met haar. Door mijn werk als Social Worker met als specialiteit Palliative Care ben ik zeer geïnteresseerd in hoe men functioneert in dit Hospice zonder subsidie van de overheid. Meteen als ik binnenstap in het Hospice voel ik de ontspannen sfeer en de vriendelijkheid van de mensen die hier werken. In de ontmoetingshal speelt een mevrouw op een accordeon een vrolijk wijsje en verschillende gasten genieten van het moment. We gaan naar een van de ontmoetingskamers met gemakkelijke stoelen, rustgevende kleuren op de muren en prachtige foto's aan de wand. Ik begin met de vraag: "Wat maakt het Pilgrims Hospice zo bijzonder?" Waarop Nicole antwoordt dat het zo bijzonder is omdat de Hospice het eerste alleenstaande Hospice is in de stad. Het Hospice draait volledig onafhankelijk van de overheid en is daarom ook in staat om een verzorging te geven die niet mogelijk is bij de andere Hospices in de stad. Er zijn stiltekamers, kamers voor kinderen om te spelen, er is een open keuken, waar de kok, op verzoek van de gast of de familie, het lievelingseten van de gast kan maken, maar waar ook de familie kan eten in de eetzaal. "In dit Hospice kan veel gedaan worden op verzoek van de gast of de familie. Wanneer een gast naar een bad, massage of geurtherapie verlangt, kan dat zo snel mogelijk geregeld worden, ongeacht of het overdag of 's avonds is." zegt Nicole. "We functioneren als een grote familie en iedereen kent elkaar en er is respect voor de wensen van de gast. Het Hospice geeft de familie en verzorgers van onze gasten de mogelijkheid om weer gewoon de echtgenoot, dochter of zoon te zijn in plaats van de verzorger. Op deze manier kunnen onze gasten en hun familie de tijd die hun nog rest op een waardige en respectvolle manier inhoud geven, zegt Nicole. In Edmonton zijn nog 3 andere Hospices, maar die zijn in een ziekenhuis of tehuis en vallen onder de Alberta Health Services. Het Pilgrims Hospice biedt 24/7 verzorging in een familievriendelijke omgeving aan mensen die in de

laatste levensfase zijn. Het is gelegen in een rustige buurt en het huis is gebouwd in dezelfde stijl als de huizen er omheen. In 1994 is het Hospice geregistreerd als een vrijwilligers organisatie. Het Hospice is begonnen in 1996 in een Convent met alleen een dagprogramma, waar de gasten 3 dagen per week konden komen om de familie respijtzorg te geven. Er was geen gelegenheid om te overnachten en dus was men zeer beperkt om de zorg te geven die eigenlijk nodig was. Het Pilgrims Hospice, ook wel het Roozen Familie Hospice Centre genoemd, biedt zoveel meer.

Het Convent is volledig afgebroken en er is dit prachtige huis voor in de plaats gekomen dankzij een donatie van de familie Roozen. Opname en verzorging zijn gratis, iedereen wordt gelijk behandeld en religie of afkomst spelen geen rol. Er zijn 12 comfortabele suites, helemaal ingericht voor het comfort en verzorging van onze gasten. Er zijn "cuddle beds" waarbij de zijkanten van de matras omhoog gedaan kunnen worden, hierdoor krijgt de gast een veilig gevoel. Deze bedden kunnen ook breder gemaakt worden zodat een geliefde naast onze gast in bed kan liggen. Er is ruimte voor speciale ceremonies, zowel op religieus als op indigenoos (inheems) gebied. "Mensen maken geregeld donaties over tijdens of na verblijf van een geliefde in het Hospice, uit waardering en omdat ze zien wat wij voor de mensen doen die hier als onze gasten verblijven." Naast opname in het Hospice is er een dagprogramma, dit programma krijgt wel subsidie van de overheid. Er is een support programma om mensen met een Palliatieve diagnose en hun verzorgers bij te staan. Ook is er het programma NODA (No One Dies Alone) oftewel "Niemand sterft alleen", waarbij vrijwilligers 24/7 zorgondersteuning geven aan mensen tijdens de laatste uren van hun leven wanneer er geen vrienden of familieleden zijn. Er zijn rouwprogramma's, counseling programma's: individueel en in groepen voor families, werkgevers en werknemers, scholen en communities, kinderen teenager programma's. Ook geeft het Pilgrims Hospice workshops en presentaties over onderwerpen die te maken hebben met het verwerken van rouw.

Het Hospice heeft een aantal vaste werknemers en ca.100 vrijwilligers. Het is een grote organisatie en we willen dezelfde zorg en aandacht blijven geven. Dit is alleen mogelijk met mensen die gedreven zijn en met liefde dit werk doen. We hebben nooit tekort aan vrijwilligers. Aanmeldingen kunnen gedaan worden via internet, de vrijwilligers krijgen 28 uur training, ongeacht hun ervaring op dit gebied". Ik ben niet alleen onder de indruk van de enorme hoeveelheid support, counseling en verzorging het Hospice biedt aan mensen die het nodig hebben, maar ook treft mij de ontspannen sfeer die er in

NIEUWSBRIEF

het Hospice heerst. De liefdevolle verzorging die de staf en vrijwilligers bieden aan mensen die palliatief zijn en het enthousiasme waarmee Nicole dit allemaal vertelt. “We zijn een familie en kennen elkaar,” zegt ze nogmaals. “Wanneer een van onze gasten overlijdt en voor de laatste keer het Hospice verlaat, staat het volledige personeel bij de uitgang en worden er herinneringen aan de overledene verteld. De familie is daar ook bij aanwezig. We hebben een speciaal kleed dat over de kist wordt gelegd en het is een mooi, waardevol en emotioneel afscheid.”

Voor mijn vertrek laat Nicole mij nog de binnentuin zien, waar gasten, indien mogelijk, met familieleden en vrijwilligers de planten en bloemen verzorgen. “Hier hebben we ook de gelegenheid om bijzondere dingen te doen. Niet zo lang geleden hadden wij een gast die geregeld naar uitvoeringen van het Edmonton Symphony Orchestra ging en zo graag het orkest nog eenmaal wilde horen. Een gedeelte van het orkest speelde hier in de binnentuin, onze gast had de ramen open en na afloop kwam de familie naar buiten om te zeggen dat hun geliefde was overleden.” Ik neem afscheid van Nicole, bedank haar voor het gesprek en heb het gevoel dat ik bevoorrecht ben dat ik dit heb mogen meemaken.

Jaike Bouma, Edmonton oktober 2022

Verskil tussen palliatieve en terminale zorg.

Palliatieve zorg en terminale zorg worden vaak door elkaar gebruikt of voor dezelfde zorg aangezien. Terwijl beide soorten zorgen wel degelijk verschillend zijn. Zo betekent terminaal letterlijk de laatste fase. Je bent dus in je laatste levensfase aanbeland en je bent uitbehandeld.

Artsen noemen een patiënt doorgaans terminaal wanneer ze verwachten dat die persoon minder dan drie maanden te leven heeft. Het blijft een verwachting en natuurlijk komt het ook voor dat mensen langer leven dan die drie maanden. In deze laatste levensfase kom je bij behoefte in aanmerking voor vrijwillige terminale thuiszorg en opname in een hospice.

Palliatieve zorg wordt toegepast wanneer de patiënt niet meer kan genezen. Het doel is echter om de patiënt een zo lang mogelijk leven te geven met een goede kwaliteit van leven. Dit gaat volgens de eigen wensen en keuzes van de patiënt. Er wordt geprobeerd om ongemakken te voorkomen en klachten te verlichten, maar dit geldt ook voor de terminale fase. Zo geldt ook voor zowel de terminale fase als voor de palliatieve fase, dat de zorg niet alleen gericht is op lichamelijke aspecten, maar ook op psychische, sociale of spirituele aspecten.

Er zijn dus ook veel overeenkomsten tussen terminale en palliatieve zorg, maar er is één groot verschil: De terminale fase duurt vaak kort en de palliatieve fase kan veel langer duren (soms jaren).

Palliatieve zorg gaat daarom veel breder dan terminale zorg: een palliatieve patiënt kan niet meer genezen, maar kan soms nog jaren een kwaliteitsvol leven leiden.

Terminale zorg of zorg bij het levenseinde is maar één onderdeel van palliatieve zorg. Terminaal wordt iemand pas in de laatste maanden, weken of dagen van de ziekte.

Energiekosten, grote zorg voor de hospices

De stijgende energiekosten waarmee de hospices in Nederland nu geconfronteerd worden zijn nu al een grote zorg voor de “bijna thuis” hospices en deze zorg zal in de toekomst alleen maar groter worden. De VPTZ (Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg) heeft een onderzoek gedaan bij hun hospiceleden die een eigen energie-aansluiting hebben.

54 Hospices hebben meegedaan aan het onderzoek. De gemiddelde energiekosten van deze 54 hospices over 2021 bedroeg ca. € 12.000,00. 36 Hospice kregen in 2022 te maken met hoger te betalen termijnbedrag, met een gemiddelde stijging van de kosten met 220%. Opvallend is, dat hoe later in het jaar het nieuwe termijn bedrag is ingegaan hoe groter de stijging. In oktober was deze stijging minimaal een verdrievoudiging van het termijnbedrag oplopend tot 550%. Dit heeft grote gevolgen voor de hospices. Zij hebben veelal niet de financiële middelen de extra kosten op te vangen.

Het is niet mogelijk de gestegen kosten door te berekenen aan de gasten. Goede hospicezorg moet voor iedereen toegankelijk blijven.

Met de uitbreiding van het Hospice in Emmen in 2018 zijn toen reeds 94 zonnepanelen op het dak geplaatst, helaas leveren deze panelen, vanwege de vele bomen rondom, niet het gewenste rendement. Recentelijk zijn er nog 12 panelen bijgeplaatst. Ondanks dat de zonnepanelen een behoorlijke bezuiniging opleveren op de energierekening, blijft het Hospice geconfronteerd met een enorme stijging van de gasprijs. Het leveringstarief voor het gas (excl. belastingen) is inmiddels gestegen met ca. 600% ten opzichte van 2021.

Op dit moment is nog niet duidelijk of de hospices ook een bijdrage van de overheid gaan ontvangen voor de gestegen energiekosten. Zonder een financiële bijdrage zal een aantal hospices in een zeer zorgelijke financiële situatie terecht kunnen komen.

Nieuwe vrijwilligers in het Hospice

In de afgelopen periode hebben we een nieuwe groep van 7 vrijwilligers mogen welkom heten in het Hospice. Ze hebben in november de introductie cursus afgesloten. Een zeer welkome aanvulling op ons vrijwilligersbestand.

Acanthis bestaat 20 jaar

De Stichting Acanthis (voorheen VTZD Vrijwillige ThuisZorg Drenthe) bestaat dit jaar 20 jaar.

Acanthis is trots op alle (oud)vrijwilligers en coördinatoren die al die jaren hulp en ondersteuning hebben geboden aan inwoners van Drenthe in hun laatste levensfase en aan hun naasten. Zowel in de thuissituatie als in de hospices in Emmen, Hoogeveen en Meppel staan zij overdag en ook regelmatig in de nacht voor de inwoners van Drenthe klaar.

'We blijven dat ook de komende jaren doen met passie, liefde en toewijding'

Acanthis en de hospices in Drenthe

Regelmatig krijgen wij de vraag hoe het nou zit met Acanthis en het hospice. Acanthis is een stichting met een bestuur. De missie van Acanthis is om door inzet van toegewijde en goed opgeleide vrijwilligers de kwaliteit van leven in de laatste levensfase van cliënten en hun naasten zo comfortabel mogelijk maken, aansluitend bij hun wensen en behoeften. In de beginperiode zette Acanthis alleen vrijwilligers in bij inwoners in de thuissituatie, in heel Drenthe. Bij de opstart van de hospices zijn de diverse besturen van de hospices in Hoogeveen, Emmen en Meppel een samenwerking met Acanthis aangegaan. De reden hiervoor is dat hier al ervaring bestond met het werken met vrijwilligers in de terminale zorg. Acanthis verzorgt sinds de opstart van de hospices de coördinatie, de inzet en begeleiding van de vrijwilligers in de hospices. Ieder hospice heeft een eigen bestuur. Dat zorgt voor de facilitaire voorzieningen van het hospice inclusief het gebouw. De hospice besturen hebben daarnaast met thuiszorg Icare een samenwerkings-overeenkomst afgesloten voor de inzet van zorg.

In organogram ziet dat er zo uit:

Door deze constructie is er veel samenwerking onderling. Dat is heel prettig, want zo hoef je niet altijd het wiel zelf uit te vinden, kun je samen optrekken en veel van elkaar leren.

De hospicebesturen hebben ook regelmatig overleg met elkaar en zijn nu zelfs bezig met het gezamenlijk opstellen van een meerjarenbeleid voor de hospices.

Hennita Schoonheim (directeur-bestuurder Acanthis)

Wist u dat

- onze vrijwilliger Sjoerd Blank regelmatig een lezing geeft voor diverse clubs en verenigingen en dit onlangs heeft gedaan voor 'Vrouwen van Nu' afd. Dalen? Sjoerd mocht na afloop een symbolische cheque ontvangen: De 'Vrouwen van Nu' Dalen gaan het Hospice drie jaar ondersteunen met een mooie jaarlijkse donatie.
- op 7 december de landelijke vrijwilligersdag is gehouden en dat er op voorspraak van de vrijwilligers van 't Huis van Heden een dag met workshops is georganiseerd voor alle vrijwilligers, 'coördinatoren en bestuursleden van het Hospice'?
- de Stichting Vrienden van het Hospice Zuidoost-Drenthe onlangs werd verrast met een hele mooie donatie van de Stichting Esscherbrink? De Stichting Esscherbrink, voorheen de Stichting Harwig-Alberts, is een initiatief van mevrouw J. Harwig-Alberts. Met het instellen van de Stichting is een platform gecreëerd om diverse goede doelen financieel te ondersteunen.
- we het zeer vertrouwde gezicht van de medewerkster huishoudelijke dienst Ingrid gaan missen? Ingrid heeft jarenlang op een voortreffelijke wijze de huishoudelijke taken uitgevoerd in het Hospice, maar heeft recent een andere baan gevonden. We wensen haar alle goeds met haar nieuwe baan.
- de Protestantse Gemeente Emmen Oost haar jaarlijkse boekenmarkt heeft gehouden in 'de Schepershof' en dat de fraaie opbrengst weer gedoneerd is aan het Hospice?
- het Hospice vele jaren gebruik heeft mogen maken van de diensten van huisarts Rietsema? Eerder dit jaar heeft de heer Rietsema zijn praktijk overgedragen aan een collega. Het Hospice en Icare kijken terug op een hele fijne samenwerking met de heer Rietsema.
- huisartsenpraktijk 'De Uil' deze zorgverlening nu heeft overgenomen? Als voorheen blijft de eigen huisarts van de gast in principe de zorg verlenen voor de gast in het Hospice, mocht dat door bijvoorbeeld reisafstand niet mogelijk zijn, dan kan een beroep gedaan worden op een huisarts van huisartsenpraktijk 'De Uil'.

Hoe steunt u ons?

Als u de functie van het Hospice belangrijk vindt en het werk dat daar verricht wordt een warm hart toedraagt, dan kunt u ons steunen met een eenmalige of jaarlijkse gift. Uw gift is welkom op bankrekeningnummer NL 95 RABO 012322877 t.n.v. Stichting Vrienden van het Hospice Zuidoost-Drenthe. Het Hospice is door de Belastingdienst aangemerkt als een ANBI stichting met RSIN nummer 815819730

Redactie Nieuwsbrief

Deze Nieuwsbrief is een gezamenlijke uitgave van:

"t Huis van Heden- Hospice Zuidoost-Drenthe

Het redactieadres van de Nieuwsbrief is:

Hospice 't Huis van Heden

Markeweg 1 7822 GC Emmen

E-mail: nieuwsbrief@hospice-emmen.nl

Tel: 0591- 65 11 20 **website:** www.hospice-emmen.nl

E-mail: nieuwsbrief@hospice-emmen.nl